

ПОЛІТИКА «ЗЕЛЕНОГО КУРСУ» ЄС ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ЗЕЛЕНУ ЛОГІСТИКУ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Досліджено вплив політики «Зеленого курсу» Європейського Союзу на розвиток екологічної логістики. Розглянуто основні напрями модернізації транспортного парку, оптимізацію логістичних ланцюгів, підтримку розвитку зеленої інфраструктури та впровадження нових екологічних стандартів. Визначено ключові виклики впровадження екологічних змін та перспективи розвитку зеленої логістики в умовах переходу до кліматично нейтральної економіки.

Ключові слова: «Зелений курс» ЄС, екологічна логістика, транспорт, інфраструктура, оптимізація, сталий розвиток.

Abstract

The impact of the European Union's «Green Deal» policy on the development of ecological logistics has been explored. The main directions of transport fleet modernization, optimization of logistics chains, support for the development of green infrastructure, and the implementation of new environmental standards are considered. Key challenges in implementing ecological changes and prospects for the development of green logistics in the context of the transition to a climate-neutral economy have been identified.

Keywords: «Green Deal», ecological logistics, transport, infrastructure, optimization, sustainable development.

Вступ

У ХХІ столітті питання охорони довкілля набуло глобального значення, що зумовило формування нових підходів у державній політиці багатьох країн. Однією з ключових ініціатив в даному контексті є «Зелений курс» Європейського Союзу, який має на меті зменшення негативного впливу на довкілля та сприяння переходу до кліматично нейтральної економіки. Ця політика має безпосередній вплив на розвиток логістики тому варто розглянути це запитання детальніше, оскільки вдале впровадження такої політики відіграє вирішальну роль у досягненні цілей сталого розвитку.

Результати дослідження

«Зелений курс» є стратегією Європейського Союзу, спрямованою на досягнення кліматичної нейтральності до 2050 року. Основними аспектами цієї політики є скорочення викидів парникових газів, підтримка розвитку зеленої енергетики, впровадження новітніх екологічних стандартів та стимулювання циркулярної економіки [1]. Одним із важливих напрямків є трансформація транспортної системи та логістичних ланцюгів, які є основними джерелами викидів CO₂.

Основні напрями впливу на логістику:

1) Модернізація транспортного парку. Традиційні транспортні засоби, які працюють на викопному паливі, є значним джерелом викидів вуглецю. У межах «Зеленого курсу» стимулюється перехід до більш екологічних транспортних засобів, таких як електромобілі, гібриди та транспортні засоби, що використовують альтернативні джерела енергії, наприклад, водень або біопаливо. Це вимагає значних інвестицій у модернізацію транспортного парку як на державному, так і на приватному рівнях.

2) Оптимізація логістичних ланцюгів. Зменшення викидів передбачає оптимізацію логістичних маршрутів і використання інноваційних технологій для підвищення ефективності доставки. Завдяки цифровізації та впровадженню систем управління транспортом на основі великих даних (Big Data), компанії можуть значно знизити витрати пального та викиди CO₂. Наприклад, штучний інтелект дозволяє покращити планування маршрутів, скоротити кількість порожніх пробігів та мінімізувати час, проведений транспортом у заторах.

3) Підтримка розвитку «зеленої» інфраструктури. Однією з ключових складових «Зеленого курсу» ЄС є розбудова та модернізація інфраструктури для підтримки «зелених» транспортних засобів. Це

включає будівництво мережі зарядних станцій для електромобілів, створення умов для зберігання та транспортування альтернативного пального, наприклад, водню. Усі ці інфраструктурні заходи сприяють зниженню бар'єрів для переходу на екологічний транспорт.

4) Упровадження нових стандартів та регуляцій. ЄС активно розробляє нові екологічні стандарти для транспортних компаній та постачальників логістичних послуг, які включають вимоги до зменшення викидів вуглекислого газу та використання екологічних матеріалів. Такі стандарти стимулюють компанії переходити до використання більш енергоефективного обладнання та технологій.

5) Використання альтернативних методів транспортування. «Зелений курс» ЄС також акцентує увагу на зниженні залежності від автомобільного транспорту, що є найбільшим джерелом викидів CO₂. Замість цього пропонується розвивати залізничний транспорт, внутрішні водні перевезення та інші екологічно дружні способи транспортування вантажів. Це сприяє покращенню міжмодальної логістики та зменшенню навантаження на дороги [2-4].

Однією з головних проблем є висока вартість впровадження екологічних ініціатив, що особливо відчутно для малих і середніх підприємств. Крім того, наявні розбіжності між екологічними вимогами та реальними можливостями деяких країн ЄС можуть створювати труднощі у досягненні єдиних стандартів. Також існує ризик зниження конкурентоспроможності логістичних компаній через додаткові екологічні витрати.

Проте впровадження «Зеленого курсу» ЄС відкриває нові можливості для розвитку екологічної логістики. Зокрема, це може стати поштовхом до активного використання електротранспорту, водневих технологій та автономних систем управління транспортом. Підтримка інновацій і фінансування з боку ЄС сприятиме створенню нових робочих місць та підвищенню конкурентоспроможності європейської економіки на глобальному рівні [1].

Висновки

Політика «Зеленого курсу» ЄС є амбітною ініціативою, яка має суттєвий вплив на екологічну логістику. Її реалізація вимагає значних інвестицій, системних змін та співпраці на міжнародному рівні. Однак довгострокові вигоди, пов'язані зі зменшенням негативного впливу на довкілля та розвитком інноваційних технологій, роблять цей процес стратегічно важливим для майбутнього Європи та світу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Європейська Комісія. «The European Green Deal». Офіційний документ Європейської Комісії. URL: <https://ec.europa.eu/green-deal> (дата звернення: 06.11.24).
2. Олійник, О. В. Інтеграція екологічної політики європейського союзу у транспортну політику України: ключові моменти екологізації транспортної інфраструктури. *Економічний вісник*. Серія: Економічні науки. 2021. С. 67-74.
3. Шевчук, В. Я., Карпова, Т. О. Екологічна модернізація логістичних систем в умовах сталого розвитку. *Юридичний науковий журнал*. URL: http://www.lsej.org.ua/10_2021/86.pdf (дата звернення: 06.11.24).
4. Banister, D. Transportation and the Environment. *Annual Review of Environment and Resources*. Volume 36. 2011. URL: <https://moscow.sci-hub.se/2123/4c1199487852c96e23c9c7c785498bf4/banister2011.pdf> (дата звернення: 06.11.24).

Химич Вікторія Вадимівна – студентка групи 1Л-226, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail : vikahimich10@gmail.com

Сідлецька Тетяна Іванівна – кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри суспільно-політичних наук, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: sidletska79@gmail.com

Khymych Viktoriia V. – Department of Management and Information Security, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: vikahimich10@gmail.com

Sidletska Tetiana I. – Candidate of Art Criticism (Ph.D.), assistant professor of Social and Political Sciences Department, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: sidletska79@gmail.com